

หลวงพ่อบ้านแหลม

เทพ สุนทรสารทูล*

หลวงพ่อบ้านแหลมเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ คู่บ้านคู่เมืองสมุทรสงคราม เสมือนหนึ่งเป็นแก้วมณีมีค่าควรเมืองสมุทรสงคราม ชาวเมืองสมุทรสงครามเคารพสักการะพระพุทธรูปองค์นี้กันมานานหลายชั่วคน หลวงพ่อบ้านแหลมจึงเป็นเทวดาประจำเมืองสมุทรสงคราม ใครไปเมืองสมุทรสงคราม ถ้าไม่ได้ไปกราบนมัสการหลวงพ่อบ้านแหลมก็เสมือนหนึ่งไม่ได้ไปเมืองสมุทรสงคราม ใครกล่าวถึงเมืองสมุทรสงครามไม่กล่าวถึงนามหลวงพ่อบ้านแหลม ก็เสมือนหนึ่งไม่รู้จักเมืองสมุทรสงครามเลยทีเดียว

ตามตำนานบอกเล่ากันต่อ ๆ มานั้น กล่าวว่า หลวงพ่อบ้านแหลมลอยน้ำมา บ้างก็ว่าสององค์พี่น้องคือหลวงพ่อบ้านแหลมกับหลวงพ่ วัดเขาตะเครา จังหวัดเพชรบุรี บ้างก็ว่าสามองค์พี่น้องคือมีหลวงพ่ วัดโสมร จังหวัดฉะเชิงเทราด้วย บ้างก็ว่ามีสี่องค์พี่น้องคือมีหลวงพ่ โทบองพลี จังหวัดสมุทรปราการด้วย บ้างก็ว่ามีห้าองค์พี่น้องคือมีหลวงพ่ วัดไร่ขิง จังหวัดนครปฐมด้วย ซึ่งพระพุทธรูปทั้ง ๕ องค์นี้ ล้วนแล้วแต่เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ มีอภินิหาร เป็นที่เคารพสักการะของชาวเมืองนั้น ๆ และยังมีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่รู้จักกันทั่วประเทศอีกด้วย

เรื่องตำนานพระพุทธรูปลอยน้ำมานี้ พระราชเชมากร (ก่อ เชมทูลสี) เจ้าอาวาสวัดโสมร จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้เขียนเล่าประวัติหลวงพ่โสมรไว้ ดังนี้

“ประวัติความเป็นมาของหลวงพ่โสมรนี้มีผู้เล่าสืบกันมาหลายกระแส ได้สอบถามท่านผู้เฒ่าผู้แก่หลายท่าน ซึ่งท่านเหล่านั้นได้รับฟังมาจากบรรพบุรุษเล่าให้ฟังต้องกันว่า หลวงพ่โสมรลอยน้ำมา มีคำปริบปร่าว่า ล่วงกาลนานมาแล้วมีพระพี่พระน้องกันสามองค์ อยู่ทางเมืองเหนือมีอิทธิปาฏิหาริย์แสดงฤทธิ์ได้ ได้แสดงอภินิหารลอยมาตามแม่น้ำจากทางทิศเหนือ เพื่อให้คนทางใต้ได้ชม ในที่สุดมาขึ้นที่แม่น้ำบางปะกง ที่ตำบลสัมปะทวน และแสดงปาฏิหาริย์ลอยน้ำและทวนน้ำได้ทั้ง ๓ องค์ ประชาชนชาวสัมปะทวนได้พบเห็นจึงช่วยกันเอาเชือกพรวนมะนิลาไปผูกมัดที่องค์พระพุทธรูป ก็ฉุดลากขึ้นไม่ได้ สถานที่ที่พระพุทธรูป ๓ องค์ลอยน้ำและทวนน้ำนี้เลยให้ชื่อว่า “สามพระทวน” ต่อมาเรียกกันว่าสัมปะทวน

พระพุทธรูปองค์หนึ่งแสดงฤทธิ์ลอยเข้าไปที่คลองแห่งหนึ่งที่บางนั้น ชาวบ้านช่วยกันฉุดขึ้นฝั่ง ท่านองเดียวกันกับชาวสัมปะทวน แต่ไม่สำเร็จ จึงเรียกหมู่บ้านคลองนั้นว่า “บางพระ” มาจนทุกวันนี้

* ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ และอดีตกรรมการมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ปัจจุบันถึงแก่กรรม เมื่อพ.ศ. ๒๕๔๕ คุณสุภาณี บุตรสาวคัดลอกต้นฉบับไว้

หลวงพ่อบ้านแหลมรูปทรงเครื่องเต็มยศ สวมสาย
สะพายพาดเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ
คาดรัดประคตปิดดินเงิน ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว พระราชทานถวายเป็นพุทธบูชา ส่วนบาตรแก้ว
สีน้ำเงิน สมเด็จพระเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยา
ภาณุพันธุวงศ์วรเดชถวายเป็นพุทธบูชา

พระพุทธรูปหลวงพ่อบ้านแหลมนี้ กรมศิลปากร ได้จัด
ทะเบียนไว้เป็นโบราณวัตถุแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๖

พระพุทธรูปหล่อองค์กลางนั้น คือหลวงพ่โสรมาผุดขึ้นที่หน้าวัดโสร ได้มีอาจารย์ผู้หนึ่ง
มีความรู้ทางไสยศาสตร์ ได้ทำพิธีตั้งศาลเพิงตาบวงสรวงอัญเชิญ แล้วเอาสายสิญจน์คล้องกับ
พระหัตถ์หลวงพ่โสร อัญเชิญขึ้นบนฝั่ไปประดิษฐานในพระวิหาร

องค์สุดท้ายลอยไปผุดที่คลองบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ชาวบางพลีได้อัญเชิญ
ขึ้นประดิษฐานอยู่ที่วัดบางพลี ก็ปรากฏว่ามีผู้คนพนับถือมาก

และได้กล่าวถึงหลวงพ่อบ้านแหลมว่า

“องค์พี่ใหญ่ได้แสดงอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ลอยลงทะเลไปผุดขึ้นที่ปากอ่าวแม่กลอง จังหวัด
สมุทรสงคราม ชาวบ้านอัญเชิญขึ้นประดิษฐาน เรียกว่าหลวงพ่อบ้านแหลมทุกวันนี้ ทั้งหลวงพ่
อบ้านแหลมและหลวงพ่โอบางพลี เป็นที่เคารพนับถือกันว่าเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ เท่ากับหลวง
พ่โสร”

ท่านเจ้าคุณพระธรรมปิฎก^(๑) (สนิท เขมจารี) เจ้าอาวาสวัดเพชรสมุท^(๒) (วัดบ้านแหลม) ได้เขียนประวัติหลวงพ่อบ้านแหลมไว้ตอนหนึ่ง ความว่า

“ตามสันนิษฐานของข้าพเจ้า เห็นว่าประวัติหลวงพ่อบ้านแหลมนั้น ในขั้นต้นลอยน้ำมาจริงตามเล่าลือ แต่มิใช่ท่านลอยน้ำมาโดยลำพัง คงมีผู้อุยเชิญมาบนเรือจากที่แห่งหนึ่ง เพื่อนำไปประดิษฐานในที่อีกแห่งหนึ่ง และจะต้องนำผ่านมาทางทะเล เพราะในสมัยนั้นการคมนาคมทางบกยังไม่สะดวก และเป็นของหนัก ต้องนำท่านบรรทุกเรือมาทางน้ำ ในขณะที่เรือผ่านมานั้น น่าจะมีบางวัดขอนิมนต์ไว้สักการบูชาที่วัด แต่ไม่สำเร็จเพราะผู้นำมาไม่ยอมถวายเป็นพุทธบูชา จึงเล่าลือว่าท่านไม่ยอมอยู่ในวัดใดทั้งสิ้น เว้นแต่วัดบ้านแหลม ขณะที่นำผ่านทะเลไปนั้น เรือคงจะอัปปางลง และเหลือวิสัยที่จะงมท่านขึ้นมาได้ เพราะในสมัยหลายร้อยปีมานั้น ทางระหว่างปากอ่าวสมุทรสงครามกับปากอ่าวเพชรบุรีจะต้องกว้างขวางกว่านี้มาก สันนิษฐานได้ว่าปากน้ำอ้อมพวคงจะอยู่ใกล้ทะเลจึงชื่อว่าปากน้ำ และบางจากก็คงอยู่ริมทะเล จึงเรียกชื่อบางจากมาจนทุกวันนี้ เมื่อคนนำท่านมาไม่สามารถช่วยให้ท่านขึ้นมาจากน้ำได้ จึงต้องปล่อยให้ท่านจมอยู่ในทะเลจนถึง พ.ศ. ๒๓๐๗ จึงมีผู้ไปต้อนได้ นำท่านขึ้นมาประดิษฐานไว้ที่วัดศรีจำปา คือวัดบ้านแหลมทุกวันนี้”

ท่านเจ้าคุณพระธรรมปิฎก ได้เขียนประวัติหลวงพ่อบ้านแหลมไว้อีกตอนหนึ่งว่า

“ท่านเจ้าคุณพระมหาสิทธิการ (ทอง) เจ้าคณะจังหวัดกิตติมศักดิ์ ได้เล่าแก่ข้าพเจ้าผู้เรียนถามท่านว่า ชาวบ้านไปต้อนได้หลวงพ่อบ้านแหลมมาแล้ว ก็ตั้งใจจะเอาไปประดิษฐานไว้ที่วัดใหญ่ เพราะสมัยนั้นวัดศรีจำปาคือวัดบ้านแหลมทุกวันนี้ ร่วงโรยเต็มที่ เสนาสนะทรุดโทรม ตามบริเวณวัดก็เป็นป่ากรูรุง แต่วัดใหญ่ เป็นวัดเจริญเป็นหลักฐานกว่าวัดศรีจำปา จึงพร้อมใจกันจะนำหลวงพ่อบ้านแหลมไปประดิษฐานไว้ที่วัดใหญ่ แต่ไม่สำเร็จ เพราะมีพายุคลื่นลมพัดจัดจนไม่สามารถจะนำท่านไปที่วัดใหญ่ได้ จึงต้องนำท่านขึ้นไปประดิษฐานไว้ที่วัดบ้านแหลม คำเล่าของท่านเช่นนี้ตรงกับที่เขียนไว้ในสมุद्रาษบุรีว่า ไปได้มาจากทะเล”

ประวัติหลวงพ่อบ้านแหลม ที่เขียนไว้ในสมุद्रาษบุรี ซึ่งทางราชการมณฑลราชบุรีพิมพ์แจกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ มีข้อความว่า “จุลศักราช ๒๑๑๖ ตรงกับวันพุธ ศักราช ๒๓๐๗ ปีวอก ฉศก เดือนอ้าย แม่ทัพพม่าชื่อว่ามังมหานรธา ยกกองทัพมาตีเมืองทะวาย หุยตองจา ต่อสู้เหลือกำลัง ก็พาครอบครัวลงเรือหนีมาอาศัยเมืองมะริด มังมหานรธา จึงให้กองทัพเรือ ๖๖ ลำ ยกลงมาตีเมืองมะริด ก็ได้เมืองโดยง่าย หุยตองจา กับกรมหมื่นเทพพิพิธพากันลงเรือหนีพม่ามายังเมืองกรบุรี มังมหานรธาจึงให้กองทัพติดตามลงมา ส่วนมังมหานรธา ขึ้นไปตีเมืองตะนาวศรีได้อีกเมืองหนึ่ง แล้วตั้งรอกทัพหน้าอยู่เมืองตะนาวศรีนั้น ฝ่ายกองทัพพม่าที่ติดตามหุยตองจามาถึงเมืองไทรบุรี ก็ให้จับเอาผู้คนไปเป็นเชลยแล้วก็ริบเอาทรัพย์สมบัติแบ่งปันกัน และเผาบ้านเมืองเสียตลอดทางที่มา ด้วย

(๑) ต่อมาคือสมเด็จพระธีรญาณมุนี วัดปทุมคงคา

(๒) วัดเพชรสมุทรวรวิหาร แรกแต่เดิมคือวัดศรีจำปา เมื่อได้อุยเชิญหลวงพ่อบ้านแหลมมาประดิษฐาน จึงเปลี่ยนชื่อเป็นวัดบ้านแหลม ต่อมาวัดมีความเจริญรุ่งเรืองได้ยกฐานะเป็นพระอารามหลวง มีชื่อว่า วัดเพชรสมุทรวรวิหารในปัจจุบัน

ครั้งนั้นเจ้าเมืองกรมการเมืองไม่มีกำลังต่อสู้ พม่าจึงตีได้เมืองมลิวัน เมืองกระ เมืองระนองตลอด มาจนถึงเมืองชุมพร เมืองไชยา แล้วย้อนกลับมาขึ้นตีเมืองปะทิว เมืองกำเนิดนพคุณ เมือง คลองวาฬ เมืองกุย เมืองปราณ ตลอดจนมาถึงเมืองเพชรบุรี แต่กองทัพพระยาพิพัฒน์โกษา กับพระยาตากสินยกลงมาจากกรุงศรีอยุธยาไปทันรักษาเมืองเพชรไว้ได้ พม่าที่ยกมาเป็นแต่กองโจร ครั้งมาพบกองทัพสกัดอยู่ก็ถอยกลับไปเมืองตะนาวศรี ทางด้านสิงขร

ในระหว่างที่พม่ามาตีเมืองเพชรบุรีนั้น พวกบ้านแหลมที่อยู่ปากอ่าวจังหวัดเพชรบุรี จึงพากันยกครอบครัวอพยพหนีมาทำมาหากินอยู่ที่ฝั่งใต้ของปากคลองแม่กลอง ติดต่อกับวัดบ้านแหลม พวกชาวบ้านแหลมที่มาตั้งภูมิลำเนาอยู่นี้ เรียกว่าหมู่บ้านบ้านแหลม พวกนี้กระทำการหาเลี้ยงชีพในทางจับสัตว์น้ำทะเล ได้เอาउनไปล้อมผูกปลาในทะเลได้พระทองขึ้นมา ๒ องค์ แบ่งให้ชาวบ้านบางตะบูน จังหวัดเพชรบุรีไปองค์หนึ่ง ซึ่งนำไปประดิษฐานอยู่ที่วัดเขาตะเครา ซึ่งขนานนามว่า “หลวงพ่อบ้านแหลม” ต่อมาทุกวันนี้

ส่วนอีกองค์หนึ่งพวกบ้านแหลมได้พากันเข้ามาในจังหวัดสมุทรสงคราม ขึ้นประดิษฐานไว้ในอุโบสถวัดศรีจำปา ครั้นต่อมาภายหลัง วัดศรีจำปาได้ร้างโรย โบสถ์ กุฏิ ศาลาชำรุด ชาวบ้านจึงชักชวนกันซ่อมแซม สถาปนาวัดศรีจำปาขึ้น แล้วเปลี่ยนชื่อวัดเรียกว่า “วัดบ้านแหลม” ครั้นอยู่ต่อมาหลวงพ่อบ้านแหลมมีอภินิหารความศักดิ์สิทธิ์ขึ้นมา จนมีมหาชนเคารพนับถือกันทั่วไปทั้งเมือง และแพร่หลายต่อไปถึงจังหวัดอื่น ๆ เป็นลำดับมา จนถึงทุกวันนี้”

อภินิหารความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อบ้านแหลมนั้นมีมากมายหลายเรื่อง ถ้าจะประมวลมาเล่าก็จะเป็นเรื่องยืดยาว ผู้เขียนเคยปรารถนาจะถามเจ้าคุณพระธรรมปิฎก เจ้าอาวาสวัดบ้านแหลมถึงเรื่องนี้ แต่ท่านเจ้าคุณกล่าวว่า “เรื่องอภินิหาร สิ่งศักดิ์สิทธิ์นี้เป็นเรื่องยาก ต้องได้ประสบด้วยตนเอง จึงจะเชื่อ เพียงคำเขาเล่าว่า ก็เชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง เขียนไปก็กลายเป็นโฆษณาชวนเชื่อ จะเป็นเรื่องขัดกับความรู้สึกของคนบางจำพวก อีกอย่างหนึ่ง ความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อนี้ ก็เป็นที่ประจักษ์แก่มหาชนแล้ว ชื่อเสียงของหลวงพ่อก็โด่งดังอยู่แล้ว ไม่ต้องประกาศคนก็รู้ คนก็นับถือ”

อย่างไรก็ตาม เรื่องความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อบ้านแหลมนี้ ท่านเจ้าคุณพระธรรมปิฎก ก็ยังได้เขียนเล่าไว้ในหนังสือ “ตามประวัติ” ที่ทางวัดพิมพ์แจก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓ แต่ก็เขียนด้วยความระมัดระวัง มีความตอนหนึ่งว่า

“ความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อบ้านแหลมนั้น มีเล่าลือกันมาก ผู้ที่ประสบความศักดิ์สิทธิ์ด้วยตนเอง ที่มีอยู่จนทุกวันนี้ก็มีอีกหลายคนและยืนยันให้ด้วย แต่ข้าพเจ้าขอคัดสำเนาหลายพระหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า รัชกาลที่ ๖ มาลงไว้ดังนี้

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสเมืองสมุทรสงคราม ๔ ครั้ง และคงจะต้องมีอยู่สักครั้งหรือสองครั้ง ในจำนวน ๔ ครั้ง ที่พระองค์ได้เสด็จทอดพระเนตรวัดบ้านแหลม และนมัสการหลวงพ่อบ้านแหลมด้วย เพราะมีหลักฐานปรากฏคือ ได้พระราชทานพระบรมฉายาลักษณ์เป็นภาพพิมพ์อย่างดีสอด้สี ซึ่งพิมพ์จากต่างประเทศ ขนาดกว้างประมาณ ๒๔ นิ้ว พร้อมกรอบสลักกลดลลายสวยงามมากไว้ที่วัดบ้านแหลม นอกจากนั้นยังได้พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐุมจุลจอมเกล้าพิเศษ ๒ สาย รัตประคตเอา ๑ สาย ถวายหลวงพ่อบ้านแหลมเป็นพุทธรูปชาด้วย

ส่วนสมเด็จพระเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช ได้ทรงประทานบาตรแก้วสีน้ำเงิน ๑ ใบ ถวายหลวงพ่อบ้านแหลมในครั้งนี้ด้วย

ทั้งพระบรมฉายาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐุมจุลจอมเกล้าพิเศษทั้ง ๒ สาย รวมทั้งรัตประคตเอา และบาตรแก้วสีน้ำเงินทางวัดยังเก็บรักษาไว้ในพระอุโบสถอยู่จนทุกวันนี้

เป็นที่สังเกตว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐุมจุลจอมเกล้าพิเศษนี้มีซ้ำกันถึง ๒ สาย เข้าใจว่าจะเสด็จมาถึง ๒ ครั้ง แต่บางท่านยืนยันว่าทรงถวายพระประธานในโบสถ์วัดอัมพวันเจติยาราม ๑ สาย แต่ติดมาที่วัดบ้านแหลม คราวที่วัดบ้านแหลมจัดงานพระราชทานเพลิงศพเจ้าคุณพระมหาสิทธิการ (แดง)

พระมหาสิทธิการ (แดง) นี่เป็นเจ้าอาวาสวัดบ้านแหลมในสมัยที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสเมืองสมุทรสงคราม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๒ ครั้นเสด็จกลับกรุงเทพฯ ทรงพระราชดำริจะตั้งพระมหาสิทธิการ (แดง) วัดบ้านแหลม ไปเป็นเจ้าอาวาสวัดอัมพวันเจติยาราม แต่ยังไม่ทันตั้งก็เสด็จสวรรคตก่อน มาถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดเกล้าฯ ให้พระมหาสิทธิการ (แดง) ไปเป็นเจ้าอาวาสวัดอัมพวันเจติยาราม ครั้นเมื่อพระมหาสิทธิการ (แดง) มรณภาพ ได้พระราชทานเพลิงศพที่วัดบ้านแหลม จึงมีผู้คาดว่าเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐุมจุลจอมเกล้า วิเศษ สายที่ ๒ จะติดมาที่วัดบ้านแหลมในคราวนี้ วัดบ้านแหลมจึงมีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐุมจุลจอมเกล้าพิเศษถึง ๒ สาย

ปรากฏหลักฐานการเสด็จประพาสเมืองสมุทรสงครามของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ๔ ครั้ง ดังนี้คือ

ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๑๖ เสด็จโดยเรือยนต์มาทางทะเล เข้าแวะอ่าวแม่กลองไปยังเมืองกาญจนบุรี ครั้งนี้ได้ทรงพระราชนิพนธ์นิราศเมืองกาญจน์ในนามของ ท้าวสุภตติการภักดี (นาค) ไว้เรื่องหนึ่ง

ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๔๓๕ เสด็จประพาสเมืองสมุทรสงครามทางประตูน้ำบางยาง

ครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๔๔๗ เสด็จถึงเมืองสมุทรสงครามเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๔๔๗ เป็นการเสด็จประพาสชนิดปลอมแปลงพระองค์ที่เรียกว่า เสด็จประพาสต้น ซึ่งสมเด็จพระราชานุภาพ ได้ทรงนิพนธ์เป็นจดหมายเหตุเสด็จประพาสต้น อันมีชื่อเสียงเลื่องลือไว้แล้ว

ครั้งที่ ๔ พ.ศ. ๒๔๕๒ เสด็จถึงเมืองสมุทรสงครามเมื่อวันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๔๕๒ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชนิพนธ์จดหมายเหตุเสด็จประพาสครั้งนี้ไว้

เป็นพระราชหัตถเลขาพระราชทานแด่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว สมัยเมื่อทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นสยามมกุฎราชกุมาร เรียกว่า พระราชหัตถเลขาเสด็จประพาสมณฑลราชบุรี ครั้งนั้นทรงรับสั่งถึงวัดอัมพวันเจติยารามว่า

“แต่ได้โทรมเข้า เลยโทรมไม่พื่น เพราะไม่มีใครยอมไปอยู่ การที่ไม่ยอมไปอยู่นั้นจะเป็นด้วยปราศจากลาภผล ไม่เหมือนวัดบ้านแหลมและวัดพวงมาลัย ซึ่งมีผลประโยชน์ในทางของคลังต่าง ๆ แต่ด้วยเหตุที่ไม่มีสมภารดีนี้ จนราษฎรในคลองอัมพวาพากันเข้าไปทำบุญเสียที่วัดปากน้ำ ลึกเข้าไปข้างใน การที่จะแก้ไขไม่ให้ร้าง ไม่มีอย่างอื่น นอกจากหาสมภารที่ดีมาไว้”

ซึ่งน่าจะหมายถึงวัดพวงมาลัยมีหลวงพ่อก้าวเป็นอาจารย์ที่มีของคลังมีคนขึ้นมากในสมัยนั้น และทรงหมายถึงว่าวัดบ้านแหลมมีหลวงพ่อบ้านแหลม ซึ่งศักดิ์สิทธิ์และมีคนเคารพนับถือมาก แสดงว่าทรงรู้จักวัดบ้านแหลมดีว่ามีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ และแสดงว่าเคยเสด็จมานมัสการหลวงพ่อบ้านแหลมครั้งใดครั้งหนึ่ง ก่อนหน้านั้นแล้วอย่างแน่นอน

